

TÜRKİYE VE RUSYA İŞ DÜNYASI İZMİR'DE GERÇEKLEŞTİRİLEN DEV İŞ FORUMUNDA BULUŞTU

DEİK/Türkiye-Rusya İş Konseyi ev sahipliğinde düzenlenen Türkiye-Rusya İş Forumu, Rusya Federasyonu Tataristan Cumhurbaşkanı Rustam Minnihanov, T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Rusya Federasyonu Enerji Bakanı Aleksandr Novak, T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Dr. Faruk Özlü, Rusya Federasyonu Sanayi ve Ticaret Bakanı Denis Manturov, T.C. Moskova Büyükelçisi Hüseyin Diriöz, Rusya Federasyonu Türkiye Büyükelçisi Aleksey Yerhov, DEİK/Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkanı Tuncay Özilhan ve Rusya-Türkiye İş Konseyi Başkanı Ahmet Palankoyev'in katılımları ile 18 Ağustos 2017 tarihinde İzmir'de gerçekleştirildi. 1000'e yakın Türk ve Rus iş dünyası temsilcisinin katılım sağladığı İş Forumu kapsamında enerji, sanayi, turizm, müteahhitlik, serbest ve özel ekonomik bölgeler temaları ile 5 farklı paralel oturum gerçekleştirildi.

Forumun açış konuşmasını gerçekleştiren **Rusya Federasyonu Tataristan Cumhurbaşkanı Rustam Minnihanov**, geniş bir heyet ile İş Forumu'na katılım sağladıklarını belirtti ve Tataristan'ın Türkiye ile Rusya arasındaki ilişkilerin geliştirilmesini her zaman desteklediğini anımsattı. Minnihanov, "Bizler bu yıl Mayıs ayında iki taraf arasında imzalanan İşbirliği Anlaşması'nın 25'inci yılını kutladık. Karşılıklı heyet ziyaretleri gerçekleştirdi. Bugünlerde Tataristan ile Türkiye arasında işbirliği başarılı bir şekilde sürmektedir. Bizler bu forum kapsamında yeni projeler de devreye sokacağımızı düşünüyoruz. İnşaat, bilişim, sağlık turizmi, müteahhitlik alanındaki işbirliğimizi farklı alanlara da taşıyabileceğimizi düşünüyoruz. Tataristan, yatırım iklimi açısından Rusya Federasyonu'nun liderlerinden biridir. Bizlerin mevcut olan potansiyeli daha da etkin kullanmamız gerekir. Türk iş dünyasının Tataristan'da projeler geliştireceğini umuyoruz. Sizlere yardım etmeye hazırız" dedi.

T.C. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci Forumda yaptığı konuşmada, iki ülkenin 2015 yılında yaşanan gerginliklerin ardından ulaştığı seviyeyi değerlendirdi. Zeybekci, "Rusya ve Türkiye birbirinin kaderidir. Rakip iki ülke değildir, tamamlayıcı nitelikte iki ülkedir. Birinde olmayan diğerinde vardır. Yasaklarla engellerle kaybettiğimiz zamanı bir an önce unutmak istiyoruz" dedi. Bakan Zeybekci ayrıca, "2015 Kasım'dan önceki iklime dönmeye çok yakın olduğumuzu bugünkü görüşmelerde gördük. Ufak tefek pürüzler haricinde çok güzel bir noktaya gelmiş bulunuyoruz. 2017 yılında karşılıklı ticaret hacmimizde yüzde 30'a yakın artış var. 2015 öncesi ticaret hacmimize 2017'de ulaşacağımızı düşünüyorum. 2017'de ayrıca 4 milyonun üstünde turist sayısına ulaşacağımızı düşünüyorum. Ancak asıl hedef ticarete 100 milyar dolar. Bize göre bu ulaşılamaz bir hedef değil. Tarım, seracılık, metalurji, petrokimyada inanılmaz bir potansiyelimiz var, ciddi bir ekonomik değer ortaya çıkacaktır" dedi.

Ekonomi Bakanı Zeybekci, 2017 yılı içerisinde iki ülke arasında çalışmalarını süren Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalanması için ve Avrasya Gümrük Birliği ile ilişkilerin geliştirilmesi için de çağrıda bulundu. Bakan Zeybekci, TL ve Ruble ile ticaretin kapasitesinde de artış beklediklerini dile getirdi. Zeybekci, "2017 yılı Ekim ayında gerçekleştirilecek KEK toplantısında bugünden çok daha iyi bir noktada olduğumuzu görmek istiyoruz. Herkese 'Bunu yaparsa Türkler ve Ruslar yapar' dedirtmemiz gerekiyor. Ekonomide ilişkiler derinleştikçe siyasi krizlerden ortaya çıkan etki de o kadar az oluyor. Birbirimize balık satmak yerine beraber balık tumayı düşünmemiz lazım" dedi.

Rusya Federasyonu Enerji Bakanı Aleksandr Novak konuşmasında, “Bu Forum için Rusya Federasyonu’ndan gelen heyete 300 kişiden fazla katılım oldu. Yüksek düzeyli iş adamları, bürokratlar geldi. Fuara katılmamız iki ülke arasındaki ilişkilerin pozitif ivme kazanmasına katkı verecektir. Pozitif bir ortam yaratıldığını görüyoruz. Türk-Rus ilişkilerinin onarılmasına yönelik pek çok çalışma yaptık” dedi.

Novak, iki ülke arasındaki ticaret hacminin 100 milyar ABD Dolarına ulaştırılacağına atıfta bulundu ve 2017 yılının ilk 6 aylık döneminde ticarete yüzde 27,5 artış yaşandığını, bu artışın ileriye dönük potansiyeli işaret ettiğini belirtti. Novak, “Ortak projelerin sayısının artışı her iki ülke tarafından ortak fonlama ile yakalayacağımızı düşünüyorum. İnşaat, altyapı ve sağlık en önemli alanlar olarak görülüyor. Türk Akımı projesi çok başarılı bir şekilde ilerlemekte. Mayıs ayında Karadeniz kıyısında boru hattı çalışmaları başlatıldı. Akkuyu projesi de çok önemli ve yol gösterici nitelik taşıyor. Projede inovatif çalışmalar yapılıyor. Bizim işbirliğimiz çok boyutlu nitelik taşımaktadır. Geleneksel sektörlerde de işbirliğimiz sürüyor. Turizm, müteahhitlik alanında ilişkiler devam ediyor. Zorlukların aşıldığını görmekteyiz” dedi.

T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Dr. Faruk Özlü, Rusya Federasyonu’nun gelen çok sayıda iş insanının, iki ülke ilişkilerine verilen değerin göstergesi olduğunu vurguladı. Özlü, “Bizler için ilişkiler, komşu olmanın ötesinde anlamlar taşımaktadır. İş Forumu boyunca istişareler ve işbirlikleri yapılacaktır. Türk ve Rus iş adamları birbirini yeni tanımıyorlar. Pek çok sektörde halihazırda işbirliklerimiz var. Türk iş adamları sadece bölgemizde değil tüm dünyada farklı işlere imza atmaktadırlar, küresel ölçekte fırsatları takip etmektedirler. Son 10 yılda ortalama 30 milyar ABD Doları olarak seyreden ticaret hacmimizin 2016’da 17 milyar ABD Dolarına düşmesi bizleri üzmüştür. İlk hedefimiz yeniden aynı seviyeye yükseltilmesi, nihai hedefimiz ise 100 milyar ABD Dolarına yükseltmektir” dedi.

T.C. Moskova Büyükelçisi Hüseyin Dirioz konuşmasında “Türkiye-Rusya ilişkileri son dönemde yaşadığı çetin sınamalardan sonra hızla iyileşme dönemine girmiştir. İlişkiler, iki ülke bürokrat, lider ve iş adamları arasındaki diyalogun yoğunlukla sürmesi nedeniyle sağlamlığını kanıtlamıştır. İki ülke arasındaki çok boyutlu ilişkilerin tekstilden müteahhitliğe, pek çok alanda yansımalarını görmekteyiz. Doğrudan Rus halkının refahını yükseltecek Türk iş adamlarının yatırımlarının önemi büyüktür. Vize muhafiyeti uygulamasının yeniden devreye girmesinin iş dünyasının beklentisi olduğunu hatırlatmak isterim. Türk-Rus işbirliği ile üçüncü ülkelerde yapılacak yatırımların iki ülke arasındaki ilişkileri farklı bir boyuta taşıyacağını düşünüyorum. Türk ve Rus işadamlarının bugün yapacakları görüşmelerin somut işbirliklerine dönüşeceğine inanıyorum” dedi.

Rusya Federasyonu Türkiye Büyükelçisi Aleksey Yerhov, iki ülke ilişkilerinin yeni bir nitelik kazandığını söyledi. Yerhov, “Dün Ekonomi Bakanlığı ve diğer Bakanlıkların uzmanları saatlerce pek çok konuda işbirliklerini görüştüler. Ülkelerimiz devasa bir potansiyele sahip. Büyük ölçekli projeler de bunu ispatlıyor. Akkuyu Nükleer Santrali ve Türk Akımı projeleri örnek olarak gösterilebilir” dedi.

DEİK/Türkiye-Rusya İş Konseyi Başkanı Tuncay Özilhan konuşmasında, Türkiye-Rusya arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerinin 1930’lu yıllara dayandığını, ancak bu ilişkilerin, son birkaç yılda Avrasya bölgesinin ekonomik dinamiklerini belirleyen en önemli faktöre dönüştüğünü söyledi. Karşılıklı yatırımların artarak çeşitlendiğini belirten Özilhan, enerji alanında büyük ölçekli projelerin hayata geçirilmesi için somut adımların atıldığını ve Türk müteahhitlerin en fazla proje üstlendiği ülkenin Rusya olduğunu söyledi. Türkiye ve Rusya’nın önemli birer sanayi ülkesi olduğunu belirten İş Konseyi Başkanı Özilhan, “Teknolojik altyapı olarak, yeni sanayi devrimine öncülük yapan ülkeleri geriden takip ettiğimiz de bir gerçektir. Aradaki farkı kapatmak ve ‘Endüstri 4.0’a sağlıklı bir şekilde geçiş yapabilmek için önem vermemiz gereken başlıca konu inovasyondur. Türkiye ve Rusya

olarak, bu alanda daha yakın işbirliği yapmamız ve bilimsel-teknolojik konularda ortak projeler üretmemiz gerekmektedir” dedi.

Rusya-Türkiye İş Konseyi Başkanı Ahmet Palankoyev, karşılıklı yatırımların önemine dikkat çekti. Palankoyev, “İki ülke iş insanlarını birbirine yaklaştırmak istiyoruz, bu nedenle her yıl bu ziyaretlere devam edeceğiz. Bu yıl Rus heyeti çok üst düzeyde temsil ediliyor bu da ne denli önem gösterdiğimizizin bir kanıtı. Potansiyeli ortaya çıkarmak bizim asıl amacımız. Tarımda da işbirliğini sağlamak istiyoruz. Turizmde, eski hacmi yakalamaya başladık” dedi.

Forumun açılış bölümünün ardından 6 ayrı alanda enerji, sanayi üretimi sektörlerinde işbirliği anlaşmaları ve firma kurulmasına ilişkin niyet anlaşmaları imzalandı.

Türkiye-Rusya Ticaret Rakamları (Ekonomi Bakanlığı-2016)

Türkiye’den Rusya’ya yapılan ihracat: 1,7 milyar ABD Doları

Başlıca ihracat kalemleri: Meyve, sebze, kara taşıtları için aksam ve parçaları, tekstil ve petrol ürünleri

Türkiye’nin Rusya’dan yaptığı ithalat: 15.1 milyar ABD Doları

Başlıca ithalat kalemleri: Petrol ve petrol ürünleri, taş kömürü, alüminyum ve demir

Toplam dış ticaret hacmi: 16.8 milyar ABD Doları

Dış ticaret dengesi: Rusya lehine 13,4 milyar ABD Doları